

Presidenternas presskonferens i Havanna

Eva Björklund

Båda presidenternas tal är värda att läsa. Men med tanke på att Obama talar för den supermakt som bryter mot folkrätten, fortfarande blockerar Kuba, och har stora problem hemmavid när det gäller mänskliga rättigheter, är kanske det mest intressanta att samlade internationella medier inte ställde några sådana frågor till honom utan bara till Castro.

Detsamma gäller svenska mediers rapportering och diskussion, inte minst den mellan Birgitta Olsson och Hans Linde på TV2, båda helt överens om att brottslingen i sammanhanget är Kuba.

Men det är också intressant att se hur Obama lägger orden, till och med att han är enig med Castro om att de sociala rättigheterna också är mänskliga.

Frågestunden i Havanna.

Jag har fäst mig vid ett par frågor och svar.

Den första frågan ställdes till Obama, den gällde mänskliga rättigheter, men inte i USA, utan i Kuba: ”När ni mötte president Castro med vilka ord uppmanade ni honom att genomföra demokratiska reformer och vidga de mänskliga rättigheterna här i Kuba?”

Samma frågare till president Castro: ”Ser ni en ny och demokratisk riktning för ert land? Och varför har Kuba politiska fångar? Och varför friger ni dem inte?”

President Obama: ”Vi har haft fruktbara samtal om demokrati och mänskliga rättigheter. Vi har två olika system – regeringssystem, ekonomiska system. Och årtionden av djupgående motsättningar, bilateralt och internationellt.

Vi rör oss framåt, och ser inte bakåt. Vi ser inte Kuba som ett hot mot USA.”

Amerika tror på demokrati

”Men även med länder som vi har normala förbindelser med fortsätter vi att stå upp för de principer som vi tror på i Amerika, på demokrati. Vi tror på yttrandefrihet och mötesfrihet och religionsfrihet, det är inte bara amerikanska värderingar. De kanske inte tar sig exakt samma uttryck i alla länder, kanske inte på exakt samma sätt i varje lands grundlag, eller lagligt skyddade på samma sätt, men inriktningen – den mänskliga drivkraften för frihet, den frihet José Martí talade om, tror vi är en universell längtan.

President Castro har sagt att han anser att även det att alla får en anständig utbildning och hälsovård och en trygg ålderdom – att också det är mänskliga rättigheter. Personligen är jag inte oense med honom på den punkten. Och målet med samtalen om mänskliga rättigheter är inte att USA ska tala om för Kuba hur de ska styra sitt land, utan att vi kan ha uppriktiga samtal om detta och förhoppningsvis lära av varandra.”

Men Obamas ”Amerika” tror sig också ha rätt att med mångmiljondollarbidrag försöka få kubanerna att överge sin socialism.

President Castro till frågeställaren:

”Var frågan ställd till mig eller till president Obama. Du talade om politiska fångar.”

Frågeställaren: ”Jag ville veta om ni har kubanska politiska fångar och varför ni inte friger dem.”

President Castro: ”Ge mig en lista på politiska fångar så ska jag frige dem omgående. Bara en lista. Vilka politiska fångar. Ge mig namn. När mötet är över, ge mig en lista. Och om vi har dessa politiska fångar ska de frigas innan kvällen är över.

Det finns 61 internationella mål för mänskliga rättigheter.. Hur många länder i världen lever upp till dem alla? Kuba lever upp till 47.

Finns det något heligare än rätten till hälsa, att inte miljoner barn dör i brist på vacciner och läkemedel?

Och gratis utbildning för alla, i många länder anses det vara en mänsklig rättighet.

Och lika lön för lika arbete? Män får bättre betalt på många håll. I Kuba får kvinnor och män samma lön för samma arbete.

Jag kan ta många exempel, men vi kan inte använda dessa rättigheter för politiska konfrontationer mellan länder. Låt oss arbeta för att alla kan leva upp till alla mänskliga rättigheter.

Och vi måste sluta i tid. Det var inte rimligt att nu fråga mig om politiska fångar i allmänhet. Men ge mig en lista på namn så ska jag frige dem nu.”

